

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Žalos Atlyginimas](#) > [Reikalavimas, Kad Žalą Atlygintų Nusikaltėlis](#) > [Slovakia](#)

Reikalavimas, kad žalą atlygintų nusikaltėlis

Turinį pateikė
Slovakija

Slovakija

Kaip galiu pareikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba reikalavimų patenkinimo priemonėmis teisme (baudžiamąjį proceso metu) ir kam turėčiau teikti šį prašymą?

Teisę gauti kompensaciją iš nusikaltėlio baudžiamajame procese galima pareikšti žodžiu, įtraukiant tai į posėdžio įrašus, arba pateikiant specialų rašytinį prašymą. Nukentėjusysis, kuris pagal teisės aktus turi teisę gauti iš nusikaltėlio kompensaciją už nusikalstama veika nukentėjusiajam padarytą žalą, taip pat turi teisę prašyti teismo, kad šis, priimdamas apkaltinamąjį nuosprendį, nurodytų kaltinamajam sumokėti kompensaciją už žalą; šį prašymą nukentėjusysis turi pateikti vėliausiai iki tyrimo arba pagreitinto tyrimo pabaigos. Prašyme turi būti aiškiai nurodyti reikalavimo motyvai ir prašomos kompensacijos suma. Nukentėjusysis informuojamas apie teisę į kompensaciją ir apie procedūrą, kaip šia teise pasinaudoti teismo posėdžio metu.

Jeigu kyla pagrįstas susirūpinimas, kad nukentėjusiojo reikalavimą atlyginti nusikaltimu padarytą žalą bus sunku arba neįmanoma patenkinti, tikėtino žalos dydžio neviršijantį reikalavimą galima užtikrinti kaltinamojo turto arba kitomis turutinėmis teisėmis. Prokuroro arba nukentėjusiojo prašymu teismas priima nutartį dėl turto arešto arba ikiteisminio tyrimo metu prokuroras priima nutarimą remdamasis nukentėjusiojo prašymu; ikiteisminio tyrimo metu prokuroras gali užtikrinti reikalavimą net ir be nukentėjusiojo prašymo, jeigu tai būtina atsižvelgiant į nukentėjusiojo interesus, ypač jeigu kyla vėlavimo rizika.

Kuriuo baudžiamąjį proceso metu turėčiau teikti prašymą?

Kad baudžiamajame procese būtų išnagrinėtas reikalavimas atlyginti žalą, šį reikalavimą nukentėjusysis privalo pateikti iki tyrimo arba pagreitinto tyrimo pabaigos.

Ko galiu reikalauti prašyme ir kaip turėčiau jį suformuluoti (nurodyti visą sumą ir (arba) atskirai nurodyti nuostolius, prarastas pajamas ir palūkanas)?

Kad teismas baudžiamajame procese apsvaistytų reikalavimą atlyginti žalą, nukentėjusysis privalo šį reikalavimą tinkamai ir laiku pateikti. Kad būtų laikoma, jog reikalavimas atlyginti žalą pateiktas laiku, jį reikia pateikti vėliausiai iki tyrimo pabaigos, o tai reiškia, kad iš esmės jis turi būti pateikiamas iki galutinio tyrimo bylos nagrinėjimo pabaigos. Prašyme atlyginti žalą turi būti aiškiai nurodyti reikalavimo motyvai ir nukentėjusiojo prašomos kompensacijos suma. Tada, baudžiamajame procese sprendamas dėl žalos atlyginimo, teismas turi vadovautis nukentėjusiojo reikalaujama suma.

Ar yra speciali forma, skirta tokiems prašymams?

Ne.

Kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Tyrimo laikotarpiu reikia pateikti įrodymus, kuriais būtų įrodytas reikalavimo atlyginti žalą pagrindimas ir iš kurių būtų įmanoma patikimai nustatyti patirtos žalos dydį. Kūno sužalojimo atveju tyrimo laikotarpiu gali būti skiriamas ekspertas kūno sužalojimo mastui įvertinti.

Ar teikdamas prašymą turiu mokėti teismo ar kitus susijusius mokesčius?

Su reikalavimu atlyginti žalą baudžiamajame procese nėra siejami jokie mokesčiai.

Ar galiu gauti teisinę pagalbą prieš procesą ir (arba) proceso metu? Ar galiu ją gauti, jei gyvenu ne toje šalyje, kurioje vyksta procesas?

Jeigu nukentėjusysis pateikia reikalavimą atlyginti žalą ir neturi pakankamai lėšų atitinkamoms išlaidoms sumokėti, prokuroras ikiteisminio tyrimo metu gali skirti advokatą atstovauti nukentėjusiajam, arba šį advokatą net ir be prašymo gali skirti pirmininkaujantis teisėjas teismo bylos nagrinėjimo metu, jeigu jis mano, kad tai yra reikalinga nukentėjusiojo interesams apsaugoti. Nukentėjusysis privalo įrodyti, kad jis neturi pakankamai lėšų.

Pirmą kartą užmezgusi ryšį su nukentėjusiuoju, teisėsaugos institucija privalo jam rašytine forma suteikti informaciją apie jo teises baudžiamojo persekiojimo metu, apie paramos aukoms organizacijas ir apie tų organizacijų teikiamas paslaugas. Teisinės konsultacijos taip pat yra šių paslaugų dalis.

Kada teismas atmes mano prašymą prieš nusikaltėlį arba atsisakys jį nagrinėti?

Jeigu iš surinktų įrodymų nenustatoma pagrindo paskelbti atsakomybę už žalą arba jeigu, siekiant priimti sprendimą dėl atsakomybės už žalą, reikėtų surinkti daugiau įrodymų, negu yra būtina baudžiamajam persekiojimui.

Ar galiu apskūsti tokį sprendimą arba pasinaudoti kitomis teisių gynimo arba reikalavimų patenkinimo priemonėmis teisme?

Taip, nukentėjusysis gali apskūsti tokį sprendimą, susijusį su reikalavimu atlyginti žalą.

Jeigu nukentėjusiojo apeliacinis skundas nepatenkinamas, vėliau nukentėjusysis reikalavimą atlyginti žalą gali pateikti tiesiogiai nusikaltėliui civiliniame procese.

Bet kuris asmuo, kuriam tyčiniu smurtiniu nusikaltimu arba tam tikrais nusikaltimais asmens laisvei ir orumui arba žiauriu nusikaltimu artimam asmeniui arba savo globojamam asmeniui buvo padarytas kūno sužalojimas, dėl žalos atlyginimo gali kreiptis į Teisingumo ministeriją. Tokių nusikaltimų aukos teisę į žalos atlyginimą turi net ir tuo atveju, jeigu teismo sprendimas, nuobauda ar kitas aktualus sprendimas dar nebuvo priimti arba dar netapo galutiniai, jeigu kol kas atlikto tyrimo ar pagreitinto tyrimo rezultatai nekelia pagrįstų abejonių, kad buvo atliktas veiksmas, kuris laikytinas smurtiniu nusikaltimu ir kuriuo nukentėjusiajam buvo padarytas kūno sužalojimas. Kai pateikiamas prašymas, ministerija įvertina, ar tyrimo rezultatai kelia abejonių dėl nurodytų faktų. Jeigu kyla abejonių, žalos atlyginimo priteisti negalima. Pagrįstais atvejais prašymą galima pateikti dar kartą, pavyzdžiui, jeigu tyrimą atlikti vėluojama.

Jeigu teismas man priteisė žalos atlyginimą, kaip užtikrinti teismo

sprendimo vykdymą prieš nusikaltėlį ir kokią pagalbą galiu gauti, kad sprendimas būtų įvykdytas?

Jeigu nusikaltėlis savanoriškai neįvykdo savo prievolių, kurias teismas skyrė baudžiamajame procese, nukentėjusiajam išduodamas vykdomasis dokumentas, kai toks teismo sprendimas tampa vykdytinu, – pagal vykdomąjį dokumentą vykdymo proceso pagrindu nukentėjusysis gali užtikrinti, kad sprendimas būtų priverstinai įvykdytas. Tokiais atvejais nukentėjusysis gali prašyti teisinės advokato pagalbos.

■ Paskutinis naujinimas: 27/02/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepriima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.